

Underlag:

Förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Uppgiftslämnare: Lena Larsen

Telefonnr: 0498269318

Mailadress: lena.larsen@gotland.se

Bakgrund

Den 21 juni 2021 antog Regionfullmäktige en reviderad version av Internationell strategi för Region Gotland 2021-2024. Enligt strategin ska det internationella arbetet årligen redovisas till Regionfullmäktige. Uppföljningen syftar till att synliggöra det samlade internationella arbetet som respektive förvaltning genomfört under året.

Uppföljningen till Regionfullmäktige omfattar en beskrivning per förvaltning/nämnd av:

- EU-finansierade och andra internationella projekt som har bedrivits under året,
- övrigt internationellt arbete, och
- resultat av det internationella arbetet.

I följande aktiviteter och engagemang inom ramen för Region Gotlands internationella nätverk har Samhällsbyggnadsförvaltningen åtaganden 2024:

Organizations for World Heritage Cities (OWHC), Bryssel, Belgien, 17-18 juni

Inom ramen för Organizations for World Heritage Cities (OWHC) har samhällsbyggnadsförvaltningen deltagit i arbetet genom världsarvsamordnare Louise Hoffman Borgö tillsammans med Anderas Unger, miljö- och byggnadsnämndens ordförande och världsarvsrådets ordförande. Region Gotland fick ett bidrag till resa och boende av OWHC för att kunna delta.

- Deltagit i arbetsmöte i Bryssels nätverksgrupp inför OWHC-kongressen 2024, den 17-18 juni 2024 i Bryssel, Belgien. Arbetsgruppens tema var "Protecting and Strengthening the residential function of the city's Historic Centre". Arbetsgruppsmöte i workshop form hölls i världsarvet "Grand Place i Bryssel" och själva mötet i det medeltida rådhuset vid Grand Place. Arbetsgruppen är sammansatt av städer från hela världen och med på mötet var nio olika nationaliteter, de flesta från Belgien och omliggande länder men även från Kanada, Uruguay och Kroatien.
- Mötes syfte vara att förbereda inför OWHC kongressen i Cordoba den 24-27 september. Varje arbetsgrupp ingår i ett större fokusområde med fyra teman och just denna "Requalify the habitat" som jobbar med boendefrågan. Bryssel tog initiativ till denna arbetsgrupp eftersom de har utmaningar i sitt världsarv med att lägenheter ovanför affärer i bottenplan, står tomma. Andra städer har problemställningar kring tomma fastigheter men även andra orsaker till att boenden minskar i centrum t.ex. fastighetspriser och turism (air b'n'b, lägenhetshotell).

Cordoba, Spanien 24-27 september

Inom ramen för Organizations for World Heritage Cities (OWHC) har samhällsbyggnadsförvaltningen också deltagit OWHC kongress som hålls vart annat år. Deltagare var världsarvsamordnare Louise Hoffman Borgö tillsammans med Anderas Unger, miljö- och byggnadsnämndens ordförande och världsarvrådets ordförande. Regionstyrelsens ordförande Meit Fohlin skulle ha deltagit men fick förhinder av ett brådskande ärende. Med på resan var även Kristin Löfstrand, kulturmiljöhandläggare, Länsstyrelsen i Gotlands län.

Från 24 till 27 september 2024 var staden Córdoba, Spanien, värd för den 17:e OWHC World Congress, som samlade borgmästare från världsarvsstäder och delegationer från hela världen. Evenemangets syfte var att stärka banden mellan städerna och tillsammans ta steg mot en mer hållbar framtid. OWHC har en strategi för 2021-2025 som fokuserar organisationens arbete för att stärka dess politiska dimension och utveckla dess operativa verktyg. Målet är att bättre svara på medlemmarnas behov när det gäller hjälp och stöd. Man antar också en tvåårig handlingsplan vid varje kongress. På föregående kongress i Québec, Kanada, antogs "the Québec Roadmap: Towards a "New Urban Project" för åren 2022-2024.

Hansestaden Visby har engagerat sig i en arbetsgrupp inom området "Requalifying the habitat" som handlar om att stärka boendefunktionen i historiska stadskärnor och leds av Bryssel. Arbetet i arbetsgrupperna har gett värdefullt inspiration till vårt eget arbete med utmaningar i att balansera året runt boende i Visby innerstad med en ökande turism. Bryssel-arbetsgruppens arbete presenterades under kongressen. Visby deltog även med en poster om vårt hållbarhetsarbete i världsarvet genom projektet "Resan mot hållbar Hansestad".

EU-kommissionens utbildningsprogram, Bologna 22-25 januari

Medarbetare från enheten livsmedel och alkoholtillstånd deltog i en utbildning inom ramen för BTSF (Better Training for Safer Food). BTSF är EU-kommissionens utbildningsprogram för myndigheternas kontrollpersonal inom livsmedelskedjan. BTSF har kurser inom livsmedels- och foderlagstiftning, djurhälsa, djurskydd och växtskydd. Kursen handlade om material i kontakt med livsmedel (Contact material) och genomfördes i Bologna. Kunskapsspridning inom samhällsbyggnadsförvaltningen skedde efter genomförd kurs.

Union of the Baltic Cities (UBC) Planning & Sustainable Cities Commission meeting 9-12 september in Gdansk, Polen.

UBC är ett nätverk av städer och kommuner i Östersjöregionen, där Visby är en av de ca 70 medlemsstäderna vilka är fördelade mellan 9 länder. Nätverket grundades 1991 och är ett av Region Gotlands prioriterade internationella nätverk och 2024 deltog Frida Brunner från samhällsbyggnadsförvaltningen på Region Gotland. Nätverket arbetar inom åtta tematiska "Commissions" där Visby är en del av Planning Commission. Sedan ett antal år är även Gotland representerade i styrelsen för Planning Commission, där Frida Brunner år 2023 blev omvald för två år till vice ordförande i Planning Commission.

Varje år håller UBC Planning Commission en tre dagars konferens för bland annat samhällsplanerare och arkitekter i olika städer. I år bjöd Gdansk stad in medlemmar från UBC Planning Commission att tillsammans med UBC Sustainable Cities ta sig an temat "Sustainable Transformation For Resilient Coastal City".

Gdańsk är Polens sjöfartshuvudstad med en befolkning på upp till en halv miljon. Det är ett stort centrum för ekonomi, vetenskap, kultur och ett populärt turistmål både utifrån den gamla hanseatiska staden och den 23 kilometer långa sandstranden. Staden Gdańsk ligger på Östersjöns södra kust och har en tusenårig historia. Med sin hanseatiska tradition har den spelat en viktig roll i de kommersiella relationerna i Europa. Staden utgör en viktig infrastrukturell

knutpunkt med järnväg, flygplats och en av de största hamnarna vid Östersjön. Gdańsk, som är en stad i utveckling, letar efter möjligheter att fylla ut stadsstrukturen så nära stadens kärna som möjligt enligt konceptet för en kompakt stad. En av de stora frågorna som Gdansk kommun försöker hantera är den pågående gentrifieringen och besöksnäringens negativa effekter när det gäller bostadsförsörjning och byggande av nya bostäder för permanenta medborgare till rimliga kostnader. Möjligheten att på sikt kunna omvandla nuvarande exporthamnar till stadsdelar genom anläggandet av en större internationell hamn för både gods- och persontransporter skulle kunna frigöra markområden för nya citynära stadsdelar.

Uppgiften var att genom grupparbete ta sig an tre olika områden för utveckling av nya stadsdelar med fokus på Gdansk permanenta invånare, hållbara mobilitetslösningar, grön infrastruktur och attraktiva bostäder med olika skala och inriktningar. Frida Brunner arbetade med område 2 Nowy Port. Området är ca 19 ha stort och ligger vid den södra vällen av floden Martwa Wisła, mitt emot Westerplattehalvön med ett monument som symboliserar början av andra världskriget som är ett viktig både symbol för fred och besöksmål för staden. För närvarande är det en del av Port Gdańsk som genererar mycket tung trafik genom angränsande bostadsområden. Uppdraget var att tillsammans att ta fram idéer för hur detta område skulle kunna transformerad från hamn- och industriverksamhet till att vara en del av Gdansk stadsutveckling.

Nästa konferens kommer att arrangeras av staden Riga den 3 september 2025 med temat "New life of old places – Historic marketplace in the historic centre of Riga".